

8 June
Winnipeg

Пролетарі всіх країн єдняйтеся!

A. Choma
737 Redwood Ave.

Освободжені робітників має бути ділом самих робітників!

Робочий Народ

The Working People

ОРГАН УКРАїнської СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІ В КАНАДІ.

РІК X. Ч. 21.

СЕРЕДА, 13 МАРТА, 1918.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, MARCH 13th, 1918. No. 21. VOL. X.

Австрія признає право самоуправи своїм народам

АВСТРІЯ ВЖЕ ГОДИТЬ СЯ НА ПРИНЦИП САМОУПРАВИ НАРОДІВ В ТІ ГРАНИЦЯХ.

РОБИТЬ СЕ ПІД ВПЛИВОМ РОСІЙСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

АМСТЕРДАМ, 9 марта. — Делегати з Відня доносили, що австрійська палата послів прийняла чотиримісячний провізоричний бюджет після промови Др. фон Зайдлера, австрійського прем'єра, в якій той заявив, що правительству годиться на принцип права народів Австрії до самоуправи на їхній власній території, але не поза границями країни. Прем'єр сказав, що правительству згодилося на право самоозначення так далеко, доки воно згідне зі збереженням і розвитком цілого краю (Австрії). Правительству рівночасно прийняло принцип права нацонального самоозначення, після якого жадна нація не може утратити другу націю і кожна нація має право жити своїм життям на своїй території.

Прем'єр проголосив, що законопроект в тім змісті буде переданий спеціальною комісією парламенту для розгляду. Він сказав далі, що міри ті зійшли підприпадати, щоб протидіяти ворожій пропаганді в Австрії. Що се за "ворожа пропаганда", всьому ясно. Це одна зі сходу з революційної Росії. І так російська революція робить свій вплив і приносить свою беду і австрійським народам: тайми народам, синими котрих кайзері центральних держав хотять знищити російську революцію.

ПОЛЬСЬКА БРИГАДА ЗДЕЗЕРТИРУВАЛА.

ВАШІНГТОН, 8 марта. — Державний департамент отримав сьогодні вісти, що ціла польська бригада, яка була на службі Австрії, дезертирувала як один чоловік. Сі війська стали об'єктом мирової угоди, закладеною Україною і тепер волять ся гуртами в північній Бессарабії.

ПОЛЬСЬКА БРИГАДА ЗБУНТУВАЛА СЯ.

АМСТЕРДАМ, 9 марта. — Делегати до "Франкфуртер Цайтунг" каже, що підчас дебати в австрійській палаті послів вів торок стверджено, що був виданий приказ певному регіментові інфантерії йти проти польської бригади з 8.000 людей, яка, як наслідок доносена, збунтувала ся 15 лютого. В наслідок того повстала битва, в якій уживано по обох сторонах артилерії і машинних карабінів. Підчас битви понесено тяжкі втрати а Польяків обезсилено і забрано в неволю.

ТРОЦЬКИЙ ЗРЕЗИГНУВАВ ЗІ СТАНОВИСКА МІНІСТРА.

ПЕТРОГРАД, 8 марта. — Лев Троцький заявив сьогодні в промові на зборах партії максималістів, що він зрезигнував з комісаря для заграничних справ Росії.

ЯК НІМЦІ ПОМАГАЮТЬ УКРАЇНІ?

НІМЦІ ВИВОЗЯТЬ ПОСПІШНО З УКРАЇНИ ВСЯКІ ПРИПАСИ, НЕ ЧИСЛЯЧИ СЯ З НУЖДОЮ УКРАїнської ЛЮДНОСТІ.

Арештують всіх мушунів в військовій віці і вивозять до Німеччини.

ПЕТРОГРАД, 4 марта. — Прийшло доносене, що Німці перевозять в Пскові арешти всіх мушунів в військовій віці і відправляють їх до Німеччини. З України Німці поспішно відправляють до Німеччини всі припаси, не числячи ся з нуждою української людності.

ПЕТЛЮРА ПРИ ПОМОЦІ НІМЕЦЬКОГО КАРНОГО ВІДДІЛУ ТА УГОРСЬКОГО ДИВІЗІЮ ВІДБИВ КИЇВ ВІД БОЛЬШЕВІКІВ.

НІМЦІ РЕКРУТУВАЛИ ПО ДОРОЗІ МУЖСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ А ПРОВІЗИЮ ВІДБІЛИ ВІД БОЛЬШЕВІКІВ.

ПЕТРОГРАД, 6 марта. — З Києва прибули до Москви консули союзних держав. Вони говорять, що на чолі німецького карного відділу та угорської дивізії, які відібрали від большевиків Київ, був укр. міністер війни Петлюра.

Війська пішли трома дорогами, через Житомир, Сарни і Бердичів. По дорозі рекрутовано мужське населення та утворено з рекрутів "козацькі відділи" а провізію експортовано безпроболочно до Німеччини.

Українська большевицька Рада перенесла ся з Києва до Курска.

(Се є давніші вісти. Найновіші депеші про Київ були з 8-го марта, в котрих доносило ся, що Київ все ще в руках большевиків. Котрі з тих вістей правдиві, годі сказати).

ВІЙСЬКА ГЕН. ПЕТЛЮРИ ЗСТАЛИ ПОБИТИ ПІД КОНОТОПОМ.

ПЕТРОГРАД, 7 марта. — Український відділ під командуванням ген. Петлюри зівстав побитий в битві під Конотопом і поспішно відступив, писавши просьбу прислати йому німецьку поміч.

Значні німецькі відділи вступили до Житомиру.

НАІЗД НІМЕЦЬКИХ ЛЕТУНІВ НА ПАРИЖ.

ПАРИЖ, 9 марта. — Минулої ночі німецькі летуни зробили наїзд на Париж. Перші до несення виказують, що кинені бомби спричинили шкоду в людях і в маєтку.

Відплатили ся за давніше. БЕРЛІН, 9 марта. — Воєнне бюро оголошує, що минулої ночі заатаковано бомбами знову Париж. Се було відплатою за обкидане ворожими бомбами неукріплених міст Тревеса, Мангайма і Пірмазенца ще 19 лютого. Атак був дуже успішний.

МІР РУМУНІЇ З РОСІЄЮ. ВІЙНА В СВІТЛІ БРИТАНСЬКОЇ ДИПЛОМАТІЇ.

РУМУНІЯ МАЄ ОПУСТИТИ ЦІЛУ БЕСАРАБІЮ.

ЛОНДОН, 9 марта. — Отримана тут сьогодні російська бездротна депеша доносить про закінчене миру між Румунією і Росією. Румунія згодила ся опустити в протязі двох місяців всю Бессарабію, включаючи Бендери над рікою Дністром, положені 40 миль на південний захід від Кишинева.

Прочі точки угоди є такі: "Опушені місяця мають заняття на стало російській війська. "Локальні влади будуть перемінені в локальні самоуправні тіла. В кождім місті буде сформована міліція з мешканців того міста для охорони інтересів людності.

"Всі російські лінійники і всі ті, котрі були арештовані з політичних мотивів, зійстануть о свободу. "Буде утворена інтернаціональна комісія, в склад котрої ввійде двох рос. і двох румунських репрезентантів, для погодження спірних питань між обома країнами.

"Румунія буде мати право лишити відділи війська в Бессарабії для оборони румунської власності і замешкуючого там населення.

РІШИЛИ ЗОРГАНІЗУВАТИ АРМІЮ ДЛЯ ПОВАЛЕННЯ БОЛЬШЕВІКІВ.

ЛОНДОН, 9 марта. — Делегати з Колонгаги до Екскенджд Тедеграф Ко. говорять, що німецькі торфедові навали і затопили по битві в четвер на південь від аляндських островів два російські транспортні кораблі.

Сама депеша згадує, що Др. Елеф, з московського університету каже, що соціал-революціонери рішили зорганізувати національну гвардію для повалення большевицького режиму в Росії. Він каже також, що ся ухвала запала на недавній конференції в Москві.

Депеша додає, що тепер організує ся велика армія над Дніпром, попірана козаками, і плянує ся також утворити републику в Росії з коаліційним правительством, яке не прийняло би німецько-большевицького миру.

ЛЕНІН І ТРОЦЬКИЙ НАЗИВАЮТЬ КАРИЗЕРВІСЬКИХ "СОЦІАЛІСТІВ" ЗРАДНИКАМИ РОБІТНИЧОЇ КЛАСИ.

ПЕТРОГРАД, 9 марта. — Прем'єр Ленін і міністер Троцький є підписані на порученню, висланім російським правительством бездротним телеграфом і приказуючим большевицьким репрезентантам в Швеції не мати нічого до діла з німецькими соціалістами-імперіалістами. Поручення звучить: "Ми не можемо переговорювати зі скебами, такими як приклонники Шейдемана (лідера німецької с.д. партії більшовисти), які є зрадниками робітничої класи".

ІРЛЯНДЦЯМ ЗАБОРОНЕНО ЗБИРАТИ СЯ НА МІТІНГІ.

ДОБЛІН, 9 марта. — Мілітарні влади порозілювали по цілім місті прокламації, в яких забороняє ся устроювати мітінги або маніфестації в часі від 16 до 27 марта.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН В ТВЕРЕЗІСТІ В КАНАДІ.

ПРОДАЖА АЛКОГОЛЮ БУДЕ ЗАБОРОНЕНА В УСІЙ КАНАДІ ПОЧАВШИ ВІД 1-ГО ЦВІТНЯ, 1918 Р.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Президент Злучених Держав, Мр. В. Вилсон переслав на руки американського консула в Москві привітну депешу конгресови репрезентантів жовнів і робітників, який пічнет ся завтра в цілі затвердження або відкинення мирового договору, закладеного большевицьким правительством з центральними державами на мировій конференції в Бересті Литовським. Президент не знає тепер ніякого правительств в Росії, а наслідком того і адресує свою привітну депешу до "російського народу".

Текст телеграми, яку Президент Вилсон вислав Російському Народові: "Хай буде мені вільно скористати з нагоди конгресу Советів і висловити почування широкі симпатії, з якими нарід Злучених Держав відносить ся до російського народу іменом під теперішню пору, коли то німецька перевага задувала перервати й обернути взад усю боротьбу за свободу і піддати російському народові бажана Німеччини. Хоча — на жаль — правительством Злучених Держав не годне нині помочи прямо і видатно так як би воно сього собі бажало, то однаже я прошу запевнити російський народ через конгрес, що воно покориється ся всякою нагодою, аби забезпечити Росії ще раз повну зверхність і незалежність в своїх справах і повне привернене її великої ролі в житті Європи й усього новітнього світа. Нині нарід Злучених Держав є цілим серцем по стороні російського народу в змаганні до уявлення себе раз на все з оков авторитарного правительств в цілі самоозначення власного життя".

Підписано: Вудров Вилсон.

Привітну депешу президента заслугує з кожного поглядю особливої уваги. В ній президент не захоує Советів до відкинення ганебного німецького мирового договору, але запевняє лише російський нарід в ширій симпатії американського народу в ту важку хвилю російської історії.

Що депеша ся викличе в усій Росії, а не менше й в Німеччині, дуже глибоке вражене, се не уявляє ніякому сумнівові. Викличе она відгомні і в Англії, Франції та Японії.

КОНФІСКАТА НІМЕЦЬКИХ МАЄТКІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Парламент Злучених Держав ухвалив перевести конфіскату усіх великанських маєтків німецького цесаря і його горожан в Злучених Державах. Усі ті маєтки будуть продані на публичній ліквітації, а нецінної вартости ньюйорські пристани славних німецьких корабельних компаній переходять на власність держави.

РОСІЯНИ ЗАНЯЛИ ЯМБУРГ.

ЛОНДОН, 8 марта. — Офіційне доносене з Петрограду каже, що російська революційна армія заняла рано 5-го марта Ямбург, віддалений 68 миль від Петрограду.

Депеша датована 7 марта доносила, що Німці заняли Ямбург.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН В ТВЕРЕЗІСТІ В КАНАДІ.

ПРОДАЖА АЛКОГОЛЮ БУДЕ ЗАБОРОНЕНА В УСІЙ КАНАДІ ПОЧАВШИ ВІД 1-ГО ЦВІТНЯ, 1918 Р.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Президент Злучених Держав, Мр. В. Вилсон переслав на руки американського консула в Москві привітну депешу конгресови репрезентантів жовнів і робітників, який пічнет ся завтра в цілі затвердження або відкинення мирового договору, закладеного большевицьким правительством з центральними державами на мировій конференції в Бересті Литовським. Президент не знає тепер ніякого правительств в Росії, а наслідком того і адресує свою привітну депешу до "російського народу".

Текст телеграми, яку Президент Вилсон вислав Російському Народові: "Хай буде мені вільно скористати з нагоди конгресу Советів і висловити почування широкі симпатії, з якими нарід Злучених Держав відносить ся до російського народу іменом під теперішню пору, коли то німецька перевага задувала перервати й обернути взад усю боротьбу за свободу і піддати російському народові бажана Німеччини. Хоча — на жаль — правительством Злучених Держав не годне нині помочи прямо і видатно так як би воно сього собі бажало, то однаже я прошу запевнити російський народ через конгрес, що воно покориється ся всякою нагодою, аби забезпечити Росії ще раз повну зверхність і незалежність в своїх справах і повне привернене її великої ролі в житті Європи й усього новітнього світа. Нині нарід Злучених Держав є цілим серцем по стороні російського народу в змаганні до уявлення себе раз на все з оков авторитарного правительств в цілі самоозначення власного життя".

Підписано: Вудров Вилсон.

Привітну депешу президента заслугує з кожного поглядю особливої уваги. В ній президент не захоує Советів до відкинення ганебного німецького мирового договору, але запевняє лише російський нарід в ширій симпатії американського народу в ту важку хвилю російської історії.

Що депеша ся викличе в усій Росії, а не менше й в Німеччині, дуже глибоке вражене, се не уявляє ніякому сумнівові. Викличе она відгомні і в Англії, Франції та Японії.

КОНФІСКАТА НІМЕЦЬКИХ МАЄТКІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Парламент Злучених Держав ухвалив перевести конфіскату усіх великанських маєтків німецького цесаря і його горожан в Злучених Державах. Усі ті маєтки будуть продані на публичній ліквітації, а нецінної вартости ньюйорські пристани славних німецьких корабельних компаній переходять на власність держави.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН В ТВЕРЕЗІСТІ В КАНАДІ.

ПРОДАЖА АЛКОГОЛЮ БУДЕ ЗАБОРОНЕНА В УСІЙ КАНАДІ ПОЧАВШИ ВІД 1-ГО ЦВІТНЯ, 1918 Р.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Президент Злучених Держав, Мр. В. Вилсон переслав на руки американського консула в Москві привітну депешу конгресови репрезентантів жовнів і робітників, який пічнет ся завтра в цілі затвердження або відкинення мирового договору, закладеного большевицьким правительством з центральними державами на мировій конференції в Бересті Литовським. Президент не знає тепер ніякого правительств в Росії, а наслідком того і адресує свою привітну депешу до "російського народу".

Текст телеграми, яку Президент Вилсон вислав Російському Народові: "Хай буде мені вільно скористати з нагоди конгресу Советів і висловити почування широкі симпатії, з якими нарід Злучених Держав відносить ся до російського народу іменом під теперішню пору, коли то німецька перевага задувала перервати й обернути взад усю боротьбу за свободу і піддати російському народові бажана Німеччини. Хоча — на жаль — правительством Злучених Держав не годне нині помочи прямо і видатно так як би воно сього собі бажало, то однаже я прошу запевнити російський народ через конгрес, що воно покориється ся всякою нагодою, аби забезпечити Росії ще раз повну зверхність і незалежність в своїх справах і повне привернене її великої ролі в житті Європи й усього новітнього світа. Нині нарід Злучених Держав є цілим серцем по стороні російського народу в змаганні до уявлення себе раз на все з оков авторитарного правительств в цілі самоозначення власного життя".

Підписано: Вудров Вилсон.

Привітну депешу президента заслугує з кожного поглядю особливої уваги. В ній президент не захоує Советів до відкинення ганебного німецького мирового договору, але запевняє лише російський нарід в ширій симпатії американського народу в ту важку хвилю російської історії.

Що депеша ся викличе в усій Росії, а не менше й в Німеччині, дуже глибоке вражене, се не уявляє ніякому сумнівові. Викличе она відгомні і в Англії, Франції та Японії.

КОНФІСКАТА НІМЕЦЬКИХ МАЄТКІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Парламент Злучених Держав ухвалив перевести конфіскату усіх великанських маєтків німецького цесаря і його горожан в Злучених Державах. Усі ті маєтки будуть продані на публичній ліквітації, а нецінної вартости ньюйорські пристани славних німецьких корабельних компаній переходять на власність держави.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН В ТВЕРЕЗІСТІ В КАНАДІ.

ПРОДАЖА АЛКОГОЛЮ БУДЕ ЗАБОРОНЕНА В УСІЙ КАНАДІ ПОЧАВШИ ВІД 1-ГО ЦВІТНЯ, 1918 Р.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Президент Злучених Держав, Мр. В. Вилсон переслав на руки американського консула в Москві привітну депешу конгресови репрезентантів жовнів і робітників, який пічнет ся завтра в цілі затвердження або відкинення мирового договору, закладеного большевицьким правительством з центральними державами на мировій конференції в Бересті Литовським. Президент не знає тепер ніякого правительств в Росії, а наслідком того і адресує свою привітну депешу до "російського народу".

Текст телеграми, яку Президент Вилсон вислав Російському Народові: "Хай буде мені вільно скористати з нагоди конгресу Советів і висловити почування широкі симпатії, з якими нарід Злучених Держав відносить ся до російського народу іменом під теперішню пору, коли то німецька перевага задувала перервати й обернути взад усю боротьбу за свободу і піддати російському народові бажана Німеччини. Хоча — на жаль — правительством Злучених Держав не годне нині помочи прямо і видатно так як би воно сього собі бажало, то однаже я прошу запевнити російський народ через конгрес, що воно покориється ся всякою нагодою, аби забезпечити Росії ще раз повну зверхність і незалежність в своїх справах і повне привернене її великої ролі в житті Європи й усього новітнього світа. Нині нарід Злучених Держав є цілим серцем по стороні російського народу в змаганні до уявлення себе раз на все з оков авторитарного правительств в цілі самоозначення власного життя".

Підписано: Вудров Вилсон.

Привітну депешу президента заслугує з кожного поглядю особливої уваги. В ній президент не захоує Советів до відкинення ганебного німецького мирового договору, але запевняє лише російський нарід в ширій симпатії американського народу в ту важку хвилю російської історії.

Що депеша ся викличе в усій Росії, а не менше й в Німеччині, дуже глибоке вражене, се не уявляє ніякому сумнівові. Викличе она відгомні і в Англії, Франції та Японії.

КОНФІСКАТА НІМЕЦЬКИХ МАЄТКІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Парламент Злучених Держав ухвалив перевести конфіскату усіх великанських маєтків німецького цесаря і його горожан в Злучених Державах. Усі ті маєтки будуть продані на публичній ліквітації, а нецінної вартости ньюйорські пристани славних німецьких корабельних компаній переходять на власність держави.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН В ТВЕРЕЗІСТІ В КАНАДІ.

ПРОДАЖА АЛКОГОЛЮ БУДЕ ЗАБОРОНЕНА В УСІЙ КАНАДІ ПОЧАВШИ ВІД 1-ГО ЦВІТНЯ, 1918 Р.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Президент Злучених Держав, Мр. В. Вилсон переслав на руки американського консула в Москві привітну депешу конгресови репрезентантів жовнів і робітників, який пічнет ся завтра в цілі затвердження або відкинення мирового договору, закладеного большевицьким правительством з центральними державами на мировій конференції в Бересті Литовським. Президент не знає тепер ніякого правительств в Росії, а наслідком того і адресує свою привітну депешу до "російського народу".

Текст телеграми, яку Президент Вилсон вислав Російському Народові: "Хай буде мені вільно скористати з нагоди конгресу Советів і висловити почування широкі симпатії, з якими нарід Злучених Держав відносить ся до російського народу іменом під теперішню пору, коли то німецька перевага задувала перервати й обернути взад усю боротьбу за свободу і піддати російському народові бажана Німеччини. Хоча — на жаль — правительством Злучених Держав не годне нині помочи прямо і видатно так як би воно сього собі бажало, то однаже я прошу запевнити російський народ через конгрес, що воно покориється ся всякою нагодою, аби забезпечити Росії ще раз повну зверхність і незалежність в своїх справах і повне привернене її великої ролі в житті Європи й усього новітнього світа. Нині нарід Злучених Держав є цілим серцем по стороні російського народу в змаганні до уявлення себе раз на все з оков авторитарного правительств в цілі самоозначення власного життя".

Підписано: Вудров Вилсон.

Привітну депешу президента заслугує з кожного поглядю особливої уваги. В ній президент не захоує Советів до відкинення ганебного німецького мирового договору, але запевняє лише російський нарід в ширій симпатії американського народу в ту важку хвилю російської історії.

Що депеша ся викличе в усій Росії, а не менше й в Німеччині, дуже глибоке вражене, се не уявляє ніякому сумнівові. Викличе она відгомні і в Англії, Франції та Японії.

КОНФІСКАТА НІМЕЦЬКИХ МАЄТКІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШІНГТОН, 12 марта. — Парламент Злучених Держав ухвалив перевести конфіскату усіх великанських маєтків німецького цесаря і його горожан в Злучених Державах. Усі ті маєтки будуть продані на публичній ліквітації, а нецінної вартости ньюйорські пристани славних німецьких корабельних компаній переходять на власність держави.

з провінції залаге найіше. склад шкля до вікон іні умірковані

КОМІ. Winnipeg, Man.

ТОЮ! КУ НОВИ КНИЖКИ: ми образками — нап

та обсяг послідних; віка;

надводних мешканц;

тому назад, де він до- рію, озера і суші; як зись в тих часах ма- докладно знає наука, а не оставили нам з

на 22.00

ромлює читавч з най-

святині українській 25 — 5.50; 100 — 19.00 а. Ціна 20ц.; 10 — 1.50; 10 — 1.00; 100 — 6.00. дня темноту!

QUE. поштовою пересилкою.

КРАїнський ІНІК

інтереси.

..... \$4.00

..... 2.75

..... 1.50

адресу:

Cleveland, Ohio.

rdware Co.

пас ріжню- ния і дру- ячі святя

бть перше

фонів і ре- шій рідній

у галю на

Co.

ATURE

на 1060.

РІЯ

у тешні. Виро- ркати до Європи плуємо, продаємо ез суд.

ові. Адресуйте: WINNIPEG, MAN.

РОВОДИ?"

"ROBOTCHYJ NAROD"

(The Working People)
Official organ of the Ukrainian Social Democratic Party,
Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published semi-weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada,
at 873 Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John 1465

M. Popovich, Editor.

Subscription \$2.50 per year.

"РОБОЧИЙ НАРОД"

одинока в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична
часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить два рази на тиждень.

Редактор М. Попович. Співредактор Д. Лобай.

Річна передплата на "Р.Н." вносить \$2.50
Руконпис не звертає ся.

ЗА ОГОЛОШЕННЯ РЕДАКЦІЯ "Р. Н." НЕ ВІДПОВІДАЄ.

Адреса до "Р.Н." така:

"РОБОТЧЫЙ НАРОД"

Box 3658, (Sta. B.)

Winnipeg, Man.

В РОКОВИНІ УРОДИН І СМЕРТІ Т. ШЕВЧЕНКА.

... Чи буде суд? чи буде кара
Царям, царят на землі?
Чи буде правда між людьми?
Повинна бути! бо сонце стане
і оквернену землю спалить.
2. XI. 1860.

... сонце йде
І за собою лень веде.
І вже ті хребетноси,
Уже ворухать ся царі...
І буде правда на землі!...
30. X. 1860. Т. Шевченко.

Сего місяця минає 104 роки від часу уродин і 57 літ від
смерти Тараса Григоровича Шевченка незабутнього україн-
ського поета і борця за долю поневоленого люду та за "прав-
ду на землі".

57 літ минає від часу смерті українського кріпака-генія,
котрому доля судила вибити ся на самі вершини суспільного
життя, щоби звидат з неустрашимою відвагою огненним словом
виступити до боротьби проти "можних світа сего": царів, ца-
рят, панів, полупанків, попів і всіх тих, що гноблять і визи-
скують поневолені убогий люду, держат його в кайданах по-
літичної і економічної неволі і темноті, виступити до боротьби
за волю і долю тих обездолених братів своїх, з проміж котрих
він сам вийшов.

57 літ минає від часу смерті українського велиття поета-
борця, який в своїх віршах розвівав ті сумніви революційної
думки, які розбуджували щораз то ширші маси гноблених раб-
ів до боротьби за свої права, яка в наших днях розгоріла ся
в Росії і на Україні повсюди небувалою в історії людства рево-
люції.

Кому з письменних Українців не відомо, яка кара пости-
гла Шевченка за його політичні поєми від тих, проти котрих
ті поєми були звернені! Та помилили ся кати-гнобителі, ко-
трі думали, що засланем Шевченка они позбули ся його небез-
пеки. "Його думки його слово широко розійшли ся серед визи-
скуваних і гноблених закріпощених мас і будили в них духа до
боротьби за волю і долю свою, за людські права і за правду на

землі.

І нині, 57 літ після смерті Шевченка, ті маси невольників-
наймитів, котрі немов німі мовчали коліс і мовчки зносили
всі насильства і знущання і про котрі він писав:

"А братія мовчить собі,
Витріщивши очи,
Як агіяга: «Нехай!» каже:
«Може так і треба!»

повстали вже за себе. Повстали вже, щоб "суд і кару чинити
царям і царят на землі" і встановляти "правду між людьми".

Даремне намагали ся і ще намагують ся всі темні сили во-
роги визискуваним масам убогого люду убити революційного
духа, що рве той люду до бою. Даремне намагують ся они спа-
сати теперішній лад суспільний пертий на визиску того люду
і неправді.

"... Буде біте
Царями сіяне жито,
А люде виростуть. Умрут
Ще не зачаті царята,
І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син і буде мати
І будуть люде на землі".

Вже сходить сонце волі до поневоленних рабів. Там дале-
ко на сході в Росії і на Україні зрозумили маси поневоленого
працюючого люду ту правду, яку Шевченко висловив ось так:

"... Добра не жди,
Не жди сподіваної волі!
Вона заснула: цар Микола
І приспав, а щоб збудити
Хиренну волю, треба миром,
Громадою обух сталити,
Та добре вигострити сокиру,
Та й заходити ся вже будити.
А то проспоти собі, небога,
До суду божого страшного!
А панство буде помагати,
Храми палати мурувати".

Зрозувів той люду, що нема йому що ждати, поки хтось йо-
му волі не принесе, а треба самому "миром, громадою" її здо-
бувати. І миром-громадою він повстав, позбув ся ката-царя, по-
збув ся царят і панів та полупанків.

І на нашій Україні, де як писав Шевченко:

"... Чорніше чорної землі
Блудують люде".

де "... скрізь на славній Україні
Людей у ярма запрягли
Пани лукаві".

де "... Неначе люде подуріли,
Німі на панщину ідуть
І діточок своїх ведуть".

де "... як не бачиш того лиха,
То скізь здаєть ся воля, тихо
І на Україні добро.

Між горами старий Дніпро,
Неначе в молоді дитина,
Красуеть ся, любить ся
На всю Україну;

А понад ним зеленить
Широкий сєга;
А у сєлах у веселих
І люде веселі.

і там зійшло сонце свободи і економічного маси робочого лю-
ду заходити ся викоринити і те оковане лихо, про котре влас-
не Шевченко говорить. Бо поки те лихо не буде знищене, до-
ти на Україні не буде добра і не будуть люде веселі.

"... Яно не може так і сталось
Як би не осталося
Слїду панського в Україні".

І не стане того "слїду панського" на Україні. За те бореть

ся український працюючий люду, котрий зрозувів ту правду
сказану своїм безсмертним Кобзарем і раніше чи пізніше він
на завсїгди позбудеть ся своїх панів-гнобителів і затре слїд за
ними.

Станеть ся се на Україні, станеть ся і в других краях і в ці-
лому світі, приде кінець усім гнобителям і не буде панів і
рабів а "... будуть люде на землі!
... І буде правда!

**ЩО ЗРОБИЛИ БОЛЬШЕ-
ВИКИ ДЛЯ ПРАЦЮЮЧО-
ГО ЛЮДУ В РОСІІ.**

Як говорять донесення з Го-
ляндії, большевицьке прави-
тельство видало на початку па-
доліста, зараз незадоого по у-
падку тимчасового правитель-
ства Керенського, слїдуючі роз-
порядження:

Всі льокальні заряди є упова-
жені конфіскувати всі заняті
або незаняті дом для ужитку
тих, які живуть в перелюдних
настях.

Всі фабрики належать до ро-
бітників.

Знесенє плачення ренту за ма-
лі помешканя.

Конфіскація всьої землі в ко-
ристь селян, без відшкодованя;
всі великі маєтности, церковні
і державні послиости з всіми бу-
динками, знаряддями, живим ін-
вентарем і т. д. євїдані до роз-
порядкомости льокальних комі-
тетів.

Конфіскація вугляних піль, ко-
пальнєв нафти і соли, лісів і ка-
налів, з чого часть має прийти
в руки центрального правитель-
ства, а часть під управу льока-
льних властей.

Николай Ленін, в своїй статі в
"Молодім Інтернаціоналі" о-
стерігає перед домаганням ліво-
го крила соціалістів за їх опози-
цію до вської війни і до голоше
що до загального озброювання. Не
лише, каже Ленін, соціалісти є
за провадження класової війни
навіть як вона веде до цивільної
війни, але ми маємо прийняти в
певних обставинах революційні
війни, для оборони пролетар-
ської революції в однім або бі-
льших краях проти реакційних
нападів. Ми можемо помагати
навіть національним війнам ве-
деним народами, котрих змага-
є з протимперіалістичні. Тим,
проти чого ми виступаємо, є ім-
періалістична війна в якій би то
не було форми; без огляду, під
яким національним претекстом
вона не провадила би ся. Ци-
вільна і революційна війна є ко-

**НІМЕЦЬКИЙ "СОЦІА-
ЛІЗМ."**

Національна конвенція німе-
цької соц.-дем. партії більшо-
сти, котра відбула ся 14 жовтня
в Вїрцбургу, відкинула резолю-
цію, щоби в будучности голосу-
вати над воєнними кредитами
"ні"; підчас голосування було
250 голосів проти, 26 за і 78 не-
втралних. Думка переведеня
референдуму, щоби установити
право Альзас-Льотарингії була
відкинена 262 голосами проти
14. З одним незгоджуваним ся
голосом конвенція заявила ся
за злуку партії, розумієть ся,
на ті пільства, що партія неза-
визисних (на чолі котрих є Ліб-
кнехт) має піддати ся більшо-
сти. В дебаті над сєю резолю-
цією Независимий Соціал Демок-
ратичну Партію названо "анар-
хістичною" а її чле-
нів зрадниками, але в
той самий час було допущено
до того, що партія більшо-
сти втратила попере ма. На сій
конференції Філіп Шейдеман
виголосив промову, котра цілком
найдогідніше може роззивати ся,
себто по великих містах, сплочують
ся зарівно буржуї як і
пролетарі. А се сплоченє великих
мас дає пролетарам свідомість
своїх сил. Далі, чим більше
розвиваєть ся промислова рево-
люція, чим більше винаходять
нові машини, що витискають
ручну працю, тим більше понижує
великий промисл заробітну платню,
як вже сказано, до найменшого
ступня і через те робить становище
пролетаріату все більш і більш
невисносимим. Так і з ростом
незадоволення з одного боку і
сили пролетаріату з другого,
готовить ся революція в суспільстві
через пролетаріат.

**12. Питанє: Які були дальші наслідки про-
мислової революції?**

Відповідь: Великий промисл сотворив через
парову машину і через прочі машини засоби,
що дають змогу в короткому часі і малими ко-
штами збільшувати продукцію в безконечність.
Вільна конкуренція, яку викликав з конечности
великий промисл, прийняла при сій легкості про-
дукції дуже скоро надзвичайно гострий харак-
тер; богато капіталістів кинуло ся до промислу
і в короткому часі більше випроудковано як
можна було зужити. Наслідок сього був такий,
що ви фабрикованих товарів не можна було
продати, що наступила так звана торговельна кри-
за. Фабрики мусили замертти, фабриканти бан-
крутували а робітники лишили ся без хліба. Все-
годи прийшла найбільша нужда. По певному часі
продано лишкові продукти, фабрики почали
знова працювати, платня пініслась і поволі пі-
шли краще інтереси, як коли небуде. Одначе
не надовго. Бо знова випроудковано товарів за
богато. Наступила нова криза, що мала той са-
мий перебіг як попередня. Так від початку сьо-
го столїття (XIX) стан промислу безнастанно хва-
тав ся між добою розвітві і добою кризи. Май-
же по п'ять до семи років правильно наступала
такса криза, що кожним разом була звязана з най-
більшою нуждою робітників і загальним рево-
люційним підємом і з найбільшою небезпекю
для усього існуючого стану.

(Дальше буде).

тичний берлінський "Форверге"
каже: "Найбільш інтересним ме-
сєм в Шейдемановій промові
була заява, що соціалізація су-
спільства не може бути доко-
нана виключно через змаганя Со-
ціал-Демократії". Се означає
буржуазну реформуцію, коопе-
рацію (співділанє) клас, соціал
імперіалізм і реакцію. Незави-
снимі Соціалісти відкинули злуку
з партією "більшости".

А чи не називали "анархіста-
ми" і зрадниками краю росій-
ських большевицьких калет і мен-
шевицьких? Чи не називали у
С. Д. П. в Канаді і її орган "Р.
Н." "ніби-соціалісти" "анархі-
стами", а "У. Г." зрадниками
укр. народа?!. Всюди одна і
та сама нута.

А.

Долів всіх тих "вождів
битням одурманованих н-
змом і звивавших нас до
хотілось ще більше власт-
біт..."

Долів гнобителів наш
чинивших в тишині багнетні
пусті фронти Юди на мир-
носпійний спритом вишукати
мішанської маси людської
ї його, кинути в свѣтлово-
лодоного раба поніс ся кр-
завомати рев жалобних
рідів рабів занятих взаїмні-
вми замахнувши за руки і
літї кровю очі в сторону
кської свѣдомости повстав

Від того часу минає
Протягом того року
щоби розвіяти кровавий
цих опустілі і зрити поля
Зробив много зусиль
рукою загнати в нору всі
свої свѣтлово нещастя і
свої хижакські пащі в окр-
зави ташоваті" і весели
рабів та цокатиє чаркам
надушених товстими кров-

Зробив много зусиль
свѣта стати хазяїнами св-
і хазяїном свого і всіх пр-
Зробив много зусиль
тарської свободи, котре о-
ті слези і огрті многи-
Всього лише за один

Велика російська революція, яка ро-
тросила всі стори і кайдани, котрі
виснажували, гноїли і нищили пролетарі-
ат і всю семью трудової демократії,
поклікала цю демократію до бо-
дови нового народнього життя, на ос-
новах повного самоозначення наші
всіх народів.

Впродож девяти місяців веде ся
творна будівляна робота і серед на-
шого Українського пролетарського
люду.

Як наслідок цієї роботи ми маємо
Народно Республіку Україну з тим-
часовим народнім парламентом у
рядом — Укр. Центр. Радою і Генер.
Секретаріатом.

Та тільки кривавою, упертою бо-
ротьбою, широким учасненням перешко-
д і широким повною єдністю трудової де-
мократії Української, здобута можли-
вість винести спору волю на життя У-
країнському Народові.

Та тільки для того, щоби наші во-
ласти край національний і соціалний
неволі, щоби зроби ти Народно Респу-
бліку України рідною, світлою ха-
тою, пролетарського нашого люду, не
обхідна дальша напруженя уперта бо-
ротьба.

Перед нами величезної ваги робота
— вибори до Українських Установ-
чих Зборів.

Але коли прийняти ся зразу до
селянства України, або пригладувати
виборчу Ко. до Всеукраїнських Установ-
чих Зборів, то кожному б'є в вічі та
байдужність той абсентеїзм, які пану-
вали і панують серед селян.

Не було тут зупинити ся на тому,
що утворило таку байдужність се-
ред селян, але було б думати ся з тим,
що се є і в сєй момент, момент вибо-
рів до Всеукраїнських Установчих
Зборів.

Треба збудити, платити волю се-
лекратію Української до роботи. Тре-
ба аби всі організації нашої партії
зробили все, що тільки в їхніх силах,
щоби пролетаріат і все навугобітє
Українського сїдло віднесло до Укра-
їнських Установчих Зборів, які мають
зацінити всі рани утворені царизмом
в тілі трудових мас нашого народу і
розрішити як національні так і соці-
ально-економічні питання. Та оспит,
такі Українські Установчі Збори ті-
ки тоді зможуть задоволити всі широкі
потреби трудової демократії, тїм
які тоді наше селянство вилізе з тем-
ряни і завийві віковничих, коли в
установчі збори Народної Республіки
Української пролудть найрештій-
ші борці за долю пролетаріату і усьо-
го працюючого люду — укр. соціал-
демократів.

Тї, кому прикидає ся працювати
на селі, зустрічати ту ворожнечу і на-
віть нехвастити селян до укр. соціал-
демократів, яку довгі роки сїлі росій-
ської соц. революції, а останніми
часами за се беруть ся і українські
соціал-революціонери.

Селянам брехали, перекривали їм
шлях програму, особливо змелули, так
що серед найбільшій селян можна
було все одно що кадетів. У них, мо-
жляв, і земля з винюком, і власність
оставляє ся, а громадські господарства
турмукали селянам як залянення по-
мишляти і т. д. Отже треба, аби всі сїлі
нашої партії пішли на те, щоби не
було ні одного сільського пролетаря,
ні одного безземельного і малозем-
ельного селянина, котрий би яєно не
знав своєї партії, своєї найрештій-
шої оборончій — укр. соціал-демократів.
Треба, аби під час виборчої Ко. роз-
вінний був сєсервіський туман в голо-
вах пролетарського селянства, треба
аби увесь найбільшій шїд сєлз би-
чав ту руду, яку несуть соціалісти
революціонери в народне життя і ре-
спубліканство демократичної республіки
України своїм ірідним буржуазним,
буржуазним соціалізмом. Отже всі
партія наша повинна стати до бою.
Ні один пролетарський голос не пови-
нен загнати марно, а се гірше піти
на збільшення дрібно-буржуазного се-
рвішництва. Пролетаріат гороский і
навугобітє пролетарського селянства,
повинні нога в ногу виступити на ви-
борах до Українських Установчих Збо-
рів і всі голови віддати пролетарській
партії України і голосувати тільки за
укр. соціал-демократів. Отже всі сили
партії повинні піти на боротьбу з бай-
лужністю селян, а також за розвиток
єдності буржуазного селянства з про-
летарським.

Хай живе єдність пролетаріату сєлі
і города!
Хай живуть Українські Установчі
Збори!
"Роб. Газ."

Фрїдріх Енгельс.

ОСНОВНІ ЗАСАДИ КОМУНІЗМУ.

(Переклад з німецького і передмова
В. Левинського).

(Продовженє).

9. Питанє: Чим рїзнять ся пролетар від ре-
месника?

Відповідь: За старого ремесла молодий
ремесник був після відбутя приписаної науки з
правила наймитом за платню, щоби відтак після
цілого ряду років стати майстром; пролетар є
майже завсїгда наємним робітником на все жит-
тє. Ремесник, що ще не став майстром, може
члєдником свого майстра. Він мешкає в його до-
мі і в при його столі. Пролетар стоїть до сво-
го пана в чисто грошевім відношенню. Члєд-
ник при ремеслі належав до той самої суспіль-
ної верстви що його майстер і ділив разом з ним
усі його життєві привилїї; пролетар є суспіль-
но відділений від свого пана, капіталістичного
підприємця цілим світлом класових рїзниць, він
живє в іншому оточеннї і в цілком інший
лад як капіталіст, іх світогляд є цілком рїзні.
Ремесник послуговує ся при праці знарядом, що
з правила був його власністю або в кожнім ви-
падку легко міг такую стати, пролетар послу-
гуєть ся машиною або частиною цілої машинерії,
яка не є його власністю і ніколи нею не може бу-
ти.

Ремесник виробляв по найбільше весь предмет
ужитку а при його вироблюванню був завсїгда
рїшаючим сприт, який він послуговує ся при зна-
ряді; пролетар готуєть найчастіше одну тїль-
ки частину якогось предмету або занятій є тїль-
ки при виконуванню частинного процесу, по-
трібного задля виготовлення сїї частини пред-
мету, його особиста зручність уступає перед пра-
цею машинерії, вона рїшає часто при вигото-
люванню цілости, множєства як про власність
часткових штук, ніж виготовлюваних. Ремесни-
чий члєдник і його майстер, були хоронені по
можности перед шкідливою конкуренцією через
постанови цехові або через ремесничі звичаї;
пролетар мусить єднати ся зі своїм товаришем
або змагаєти до видана закону, щоби конкурен-
ція не завдавала його. Більша подача сил праці
придавало його, не його пана. Ремесничий члєд-
ник був як і майстер, обмеженим, вузьким,
відданим кастовому духу, ворогом усіх ново-
стиг; пролетаря кожда хвилина штовхає до пі-
знання, що інтереси його класу є засадничо рїзні
від інтересів класу капіталістів, на місце ка-

стового духа вступає в нього класова свідомість
і пізнанє, що поліпшення його класу можна збу-
ти тільки в поступі суспільства. Члєдник ви-
кї, коли він бунтував ся, був назадником (реак-
ціонером); пролетар буде завсїгда приволою-
ваний стати революціонером. Першим суспіль-
ним поступом, проти якого повстало реакційне
ремесло, була мануфактура, піднесенє руко-
месла — майстра і члєдника — під купецький
капітал, що розвивує ся відтак у торговельний і
промисловий капітал.

Питанє: Чим рїзнять ся пролетар від робіт-
ника мануфактурного?

Відповідь: Робітник мануфактурний від
XVI до XVIII ст. мав майже всюди знаряд про-
дукції в своєму повсядничому, свій ткацький
веретєна для своєї сімї, невеличке поле, яке у-
правляв у вільних годинах. Пролетар того б'є-
го не має. Робітник мануфактурний живе май-
же завсїгда на селі в більше або менше патріар-
хальних відносинах зі своїм поміщиком або ро-
ботодавцем; пролетар живе найчастіше в вели-
ких містах і стоїть до свого роботодавця в ціл-
ком грошевім відношенню. Робітника мануфак-
турного великий промисл вириває з патріархаль-
них відносин, він губить осїдок, який ще мав і
через те стає сам пролетарем.

11. Питанє: Які були найбільші наслідки
промислової революції і подля суспільства на
буржуазі і пролетаріат?

Відповідь: По перше, була цілком знищена
в усіх краях світа стара мануфактурна систе-
ма або промисл, що послуговує ся ручною ро-
ботою, бо наслідком машинової праці ціни на
промислові вироби ставали що раз дешевші. Всі
на пів варварські країни, що досі були більш
менш чужими історичному розвиткови і яких
промисл полягав досі на мануфактурі, були си-
лою вирвані зі своєї замкнутости. Вони купу-
вали дешевші товари Англії, засуджуючи
тим самим на загибь власних своїх мануфак-
турних робітників. Так були зреволюціоновані
країни, що від віків не зробили ніякого посту-
пу, як пр. Індї, а навіть Китай, що йде тепер до
революції. Дійшло до того, що нова машина, яку
винайшли в Китаю мільони робітників хліба. В
той спосіб великий промисл заставив усі народи
землі звязатись зі собою, зробив зі всіх малих
льокальних ринків світовий ринок, поширив все
ді цивілізацію і поступ і до того довів, що всю
диєть ся в освічених краях, мусить відбива-
ти ся на всіх інших краях, так що, коли тепер
(1847) в Англії і Франції робітники визволюють
се, то се мусить потягати за собою революції по

всіх інших краях, що скорше або пізніше
принесуть визволенє рівнож і їх робітникам.

По друге, промислова революція причинила
ся в найвисшому ступні до розвитку буржуазії,
ї багатства і сили всюди там, де великий промисл
пришов на місце мануфактури та зробила її пе-
ршою класою в державі. Сього наслідок був та-
кий, що всюди, де се сталося, буржуазія захопи-
ла в свої руки політичну владу, прогнаними до-
тепер пануючіми класами і аристократією, сєхових
міщан та абсолютне королівство, що представляло
одних і других. Буржуазія знищила силу ари-
стократії, себто шляхти, касуючи майорати або
непродовданість земельної власности та всі ін-
ші шляхотські привілеї. Вона зруйнувала силу
сєхових міщан, касуючи всі цехи та ремесничі
привілеї. На місце обох вона завела вільну кон-
куренцію, то є такий стан в суспільстві, де ко-
ждий має право вести промисл, хто тільки за-
хоче, і де в сьому ніщо не може йому перешко-
дити, хіба недостача потрібного капіталу. За-
веденє вільної конкуренції є отже публічною
заявою, що від нині члєни суспільства є те о стіль-
ки нерівними між собою, о скільки їхні капі-
тали є нерівними, що капітал є рїшаючою си-
лою, через що капіталісти, буржуазія стали пер-
шою класою в суспільстві. Вільна конкуренція
є одначе на початок до великого промислу ко-
нечного, бо се єдиний громадський стан, при
якому може розвинути ся великий промисл. Як
буржуазія знищила таким чином громадську си-
лу шляхти і сєхових міщан, то знищила вона
теж і їх політичну владу. А як вона стала в су-
спільстві першою класою то проголосила себе
такую же і в політичній формі. Зробила се че-
рез заведенє системи репрезентативної (пред-
ставничої), що полягає на громадській рівно-
сті перед правом і законному признанню вільної
конкуренції в усіх європейських краях в формі
конституційної монархії. В сих конституційних
монархїях виборне право мають лише ті, що ма-
ють певний капітал, отже тільки буржуї. Сї бур-
жуїські виборчі вибирають послів а буржуї-
ські послї вибирають буржуїський уряд, маю-
чи право відмови податків*).

По третє, промислова революція причинила
ся до розвитку пролетаріату і то в тїй самій мі-

* Се була картина, дійсна для всіх держав до
1848 р., в яких буржуазія прийшла до панування.
З сього часу показало ся, що пануванє буржуа-
зї може погодити також і з дуже поширеним
виборчим правом, ба навіть із загальним, рівним
і безпосередним виборчим правом.

8. Питанє: Які були наслідки промислової
революції?

Відповідь: Вели

Гарні Убраня
Україн Кравецька Робітня
 є лиш однією котра може задоволити вас, а се то му, що у нас працюють найдобриші кравці. Ситіе робити, так, котрі робили у нас у Європі. Ціни дуже умірковані. — Заїдіть і переконайтесь.

S. Tychoweek
The Merchant Tailor
 854 MAIN ST., WINNIPEG, Phone: St. John 162.

3 ПАРТИЙНОГО РУХУ. ПРЕСОВИЙ ФОНД "Р. Н."
 РОБІТНИЧЕ ВІСНУ В ВОРТИНГТОН, ОНТ.

Заходом тов. Укр. Нар. Дім відбуло ся тут віче, на котрому побували тов. Ю. Мелодік, Представелова на вічу тов. Козла, секретарова тов. Гах. Тов. Мелодік говорив про потребу просвіти, про робітниче віче в Канаді і на шім світі, про Укр. Нар. Дім, про європейську війну і її наслідки і з'ясувати чому вивязав ся думський робітничий рух не лишати ся позаду других свідомих і організованих робітників, а йти далше вперед до збуди для себе кращої долі.

На завіт тов. Мелодіка зложили то вариці-майнери \$22.80 на пресовий фонд "Р. Н.", які то гроші були вже поквитані в однім з попередніх чисел "Р. Н.". Зложили також тоді 5 то варицій передавати на "Р. Н."

На сім місяці складоу в мені всіх товарищів-майнерів тов. Ю. Мелодіка середню подачу за його труд, що прибав до нас аж з Гамільтону на віче.

Ваш за соціалізм,
 В. Гах, секр. віча.

ВІСНУ В ГАРДВІЛ, АЛТА.
 Заходом віділау У.С.Д.П. в Лєт-бридж відбуло ся в нас в неділю, дня 16-го злотого віче, на котрому побували т. М. Книжечник, Тов. К. Давидівський отворив віче і пояснив присутнім шль віча та поклик на присут-дателя т. В. Лазарука. Тов. представіте-ля представив збірники т. Книжечника і покликав його до слова. Тов. Книжечник привітав присутніх і по-чав говорити про французьку революцію. Далше говорив про російську революцію і про поваленє царату в Росії. Потім представив присутнім, коті був Керенський, а хто такі большевики. В своїй тригодинній про-моі тов. Книжечник представив ясно і зрозуміло всі ті великі важні справи. Потім заявив ся колекто на прес. фонд "Р. Н.", котра вже була поквитана в "Р. Н."

Потім збрав слово т. К. Давидівський і говорив про гаральські ринки, які подали допис до Руського Народу в Едмонтоні, що в Гард вил відбув ся похороу соціаліста так як у Жиди, бо не було попи. Той самий дурак подав до тіх шматів в Едмонтоні, що село Русів належить до Буковини, а тимчасом се село добре знає т. Давидівський, бо там був і о-но належить до Галичини.

Потім збрав голос знова т. Книжечника і говорив, чи не можна віді-внити віділа в Гардвіл, де є вже віче то-тоне: чартер, бібліотека і навіть декорації, лиш треба таких товарищів, котрі би провадили партійну роботу. На завіт т. Книжечника вписало ся до нового віділау 15 членів.

Тому, що т. Книжечник поклав це то го дня на віче в Лєтбридж на сім мітинг закінчено.

Гардвілський робітнич.

РОБІТНИЧЕ ВІСНУ В ЕДМОНТОН.
 В Едмонтоні в злотку У.С.Д.П. від-був ся пропагандний мітинг, на котрому говорила т-ка Марія Николаєва. На мітинг прибуло дуже багато людей. Мітинг отворив т. Стик, який був ріш-тосно представітелем. Він про-свів т-ку Николаєву до слова. Коли она вказала ся на платформу поблизу народорілля її гучними оклекси-ми т-ка Николаєва забрала слово по-яснила присутнім теперішнє станови-ще України і чому большевики не го-дять ся з Укр. Центр. Радою. Она звинуватила присутніх шоби не дивили ся на большевиків як на своїх воро-гів, бо они є дієвими робітниками такими самими як і ми; а що они не годять ся з Укр. Центр. Радою то лиш тому, що там радить буржуазія, а не хто инший. На кішні своєї про-моі она звинуватила присутніх шоби вписували ся в ряди С.Д.П. бо лиш спільними силами ми можемо зма-гати себе злотити, як також зазначив на шом нам треба збачати на гесі приготування, а не тоді шукати по-моги як нас вже пригноблять до го-лодні.

Требя тут зазначити, що на сім мі-тингу не обійшло ся без маленького клопоту. Іменно, п. Томашевський не задовольний мітингом почав на гасі кричати та накідати ся на нашу пар-тію і на місцевих членів віділау. Коли викричав ся тоді опустив гаю.

Потім тов. представітеля пояснив промову т-ки Николаєвої, а сама т-ка Николаєва відіпала шоби в супро-віді явна одну революційну писмо. По відіпанні членів віділау ще одної пісні мітинг закінчено і присут-ні розійшли ся доми.

Ваш за соціалізм,
 З. Порох.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА РОБІТНИЧУ ПРЕСУ!

СПОКЕРН. — 50 тисяч мушин в Зу-ченні Державах є членами Промисло-вої Юнії Лісових Робітників ч. 500 Промислових Робітників Світа, після заяви Фреда Гетте, дистриктового сек-ретаря і скрбишана тої юнії, тут знахо-дять ся її голова кавіра. Він каже, що 80 процент членства є дроворуба-ми в лісах Північного заходу.

Гетте признає, що члени Промисло-вих Робітників вірять в саботаж (ни-щенє власності), але він се розуміє і-накше. Він каже, що для Промисло-вих Робітників саботаж значить тільки, що повільна праця, коли робітничі не осигнули своїх домагань. Ро-бітники сподіють ся, що коли ся всі власність переїде під їх контролю-вання самим не можуть проповідувати її знищення.

ВІД ВІДЧИТОВОГО КОМІТЕТУ.

Відчитовий комітет при відділі У. С. Д. П. в Вінніпегу, який займає ся устроюванням науко-вих викладів в Пелєт театрі, подає отрим до загального віді-ма слідуєть справозданє:

Випилюю колекції підчас ви-кладів тов. Дора Сулика за січ-невий \$84.31; за злотий \$111.92; за март \$92.59; підчас віча в Гренд Опера Гавз \$54.16.

Разом \$342.98

Видано за той самий час на оплаченє галі і за оголошення (на викладах) та плати до кіне-матографу в січні \$37.50; в злотім \$55.50; в марті \$28.00; за га-лю і оголошенє на віче \$36.79.

Разом \$157.79

Чистого приходу лишає ся \$185.19. Сю суму передано на фонд будови Укр. Робітничого Дому в Вінніпегу.

За відчитовий комітет,
 Л. Михаловський.

ПРИХОДІТЬ ВСІ НА СВЯТО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ЯКЕ УСТРОЄ ВОДІЛ У.С.Д.П.

Віділа У.С.Д.П. в Оттаві "Нове Жи-тє" устроє для 17-го марта с. р. велике свято нашоу Батька Тараса Шевченка.

Свято відбуде ся в злотку віді-лау під ч. 268 РОЧЕСТЕР УЛИЦІ.

Ророгі Товариші! Приходіть всі провадити на се велике торжество шоби звечнати пам'ять найблагшого си-на українського поневоленого на-роду. Приходіть відати честь Коло-реви, який віддав життя своє за во-лю і шасте поневоленіх працюючих мас. Пам'ятайте день 17-го марта!

Фред Ткачук, властитель.

УКР. НАР. НАСА ХОРИХ В ТРАНСКОНІ, МАН.

дає своїм членам на випадок хвороби запомогу по \$7.00 через перших 12 тижнів і поповнює той суму через другі 12 тижнів вже після 3 місяців хвороби. Приналежності виплачує помершого \$300.00 після року член-ської принадлежности. ЖЕНЩИНИ-ЧЛЕНКИНИ ДІСТАЮТЬ ЗАПОМОГУ В ЧАСІ ПОЛОГОВОЇ СЛАБОСТІ.

Членська вкладка вносить лишє 50 цт. місячно.

Інформації і статуту можна дістати в злотку "Читальні ім. Т. Шевченка" до У.Н.К.Х. відбуває свої мітинги ко-жодого четверга ввечерю, або в сек-ретаря:

W. Shegawko
 Box 208, Transcona, Man.

ПОШУКУЮ

свого товариша в дуже важній справі. Він походить з міста Святина, Галичина. В жовтні 1917 р. він перебував на Кол-горст, Алта. Тому ять місяців виїхав з Колгорст і від того часу не знаю, де він перебуває. Отже прошу його, шоб ласка-во зголосив ся на адресу:

Niek Kutryk
 Box 110, Coalhurst, Alta.

ПОШУКУЮ

Гуші Мохочинської, походить з Ваш ковчєв, Буковина. Хто би про-знав або она сама, прощу зголосити ся на адресу:

Dmytro Dubyehuk
 La Tuque, Que.

ПОШУКУЮ

свого брата Федора Назарука, з се-ла Луци, пов. Заславля, Буковина. Ми нушоного року перебував в Принс Джордж, Б. К. Хтоб знав його адресу шоби він сам, прощу зголосити на слі-дуючу адресу:

Pete Nazarek
 Rosebud Creek, Alta.

ОГОЛОШЕНЄ
 Dr. D. M. GENOFF
 лікар і хірург

Отворив офіс на 567 Селкірк Евно, в Аврора Банк.
 Урадові години від 10 до 11 раню, від 2 до 3 і від 6 до 8, або після назна-ченє. Др Женоф говорить по укра-їнськи.
 Телефон: St. John 2614.

ЗАХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

Оправляю фотографії по най-низших цінах: малі по 15ц., більші по 25ц., а ще більші по 50ц. Великі образи оправляю по 50 і 60ц., менші по 40, 30 і 25ц.

Рівнож можна набути в мене образи готові оправлені. При-ймаю малі фотографії до від-мальованя на великі.

З роботи буде вдоволені.
 ІВАН СТАРЖЕК
 280 Dufferin Ave.
 WINNIPEG, MAN.

ДО БОРОТЬБИ З ТЕМНОТОЮ!

БІБЛІОТЕКА "НОВИЙ СВІТ" ВИПУСТИЛА З ДРУКУ НОВІ КНИЖКИ:

Нарис передісторичних подій з 30 передісторичними образами — напи-сав Олександр Курій.

ЗМІСТ: 1. Жерева історичних і передісторичних подій та обсяг послідних; 2. Історія землі в звязі з історією працоліва; 3. Житє чоловіка в третворітній епоці; 4. Як наука поєнює походженє чоловіка; 5. Житє і культура з діалогічної епохи; 6. Житє і культура чол. з кухонних стосів і наводних мешканц; 7. Культура епохи бронзи; 8. Галльська культура; 9. Культура Ля Теи.

Книжка ся поведе читача до 300.000 і мільон літ тому назад, де він до-відає ся як в тих часах виглядали і змінювали ся моря, ріки, озера і суші; як повстали і як і де жили та чим живились і чим заїмались в тих часах малі, люди, звірі, птінці і т. д., та як про те все так докладно знає наука, коли в тих часах люди ще не вміли читати ні писати і не оставили нам з тих часів жадних писемних свідань.

Ціна 40 цт.; 10 за 3.25; 25 за 7.00; 100 за 22.00

Ілюстрована робітнича читачка. Часть III. Познакомоє читачь з най-новішими постанулами науки.

В тій же книжці написав Швачка і присвятив українській темоті: Чому повстала віра — Ціна 35 цт.; 10 — 3.00; 25 — 5.50; 100 — 19.00
 Як повстав світ? з 13 образами. Написав В. Туша. Ціна 20ц.; 10 — 1.50; 100 — 11.50. Ілюстрації суди. З 11 обр.: Ціна 12ц.; 10 — 1.00; 100 — 6.00.

Замовляйте ці книжки і нищте без милосердя темноту!

Пішуть за ними сейчас до:
 NOWYJ SWIT
 Box 1051, MONTREAL, QUE.

Замовленє без грошей не важні. — Ціни подані вже з почтовою преслякою.

МАРАТОН САФЕ

Кожі хоче добре поїсти так за-ходіть до
МАРАТОН САФЕ
 на
 865 Main St.
 ЦІНА ЗДУ ЛИШЄ 25 ЦТ.

ДО ВІДОМА
 ЧЛЕНАМ GENERAL LABOR UNION OF AMERICA, Local 400.

Мітинг сей юнії відбувають ся в першу і третю п'ятницю в місяці в Labor Temple на Джеймс улиці. Членські вкладки колектує ся в другій і четвертий четвер в місяці і на регулярних мітингах від 8-ої год. ввечерю.

Простіть ся членів о виріненє сво-їх грошей викладом.
 J. H. Mickoll,
 фін. секретар.

ЧИТАЙТЕ! НОВІ КАЛЕНДАРИ НА РІК 1918.

Календар "Новий Світ" 0.35
 "Веселий Друг" гумористичний 0.40
 "Прийтець зовнішній" 0.40
 "Квів" кал. "Укр. Голос" 0.50
 Календар "Робочого Народу" 0.50
 Кал. "Канад. Русина" 0.60
 Кал. "Українська Родина" 0.60
 Кал. "Штета Табачника" 0.50
 "Загальний календар" 0.85

НАЙВІВІШИХ КНИЖКИ.

на уяченю — видіють нездовго:
 Кобзар Т. Шевченка в 2 томах 2.00
 "Вільна Україна" — се є книж-ка інтереса для кожного. В ній містять ся опис минулих зем-ли України і теперішні зміни. Вибрані твори всіх украї-нських письменників, їх фо-тографії. Воєнний податок з багатого образами. Ціна лишє 0.50

Є НА СКЛАДІ:
 В неапо рино зиде колапа пов. 0.75
 Смік і жарти 0.20
 Ужари, чари, жарти і не жарти 0.15
 Що таке постлі і Франца 0.25
 Міжгородний сон і роб. рік 0.40
 В часі війни з життя засланців на Сибірі 0.40

НА ЖАДАНЄ ВИСЛАЄМО НАШ КАТАЛОГ ДАРОМ.
 Гроші і замовленя посилайте на адресу:
 UKRAINSKA ROBITNYCHONA KNYHARNIA
 706½ Main St. WINNIPEG, MAN.

РОБІТНИКИ! ЧИТАЙТЕ ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ДНЕВНИК "РОБІТНИК"

котрий завжди боронить Ваші інтереси.
 Передплата вносить:
 На рік \$4.00
 На пів року 2.75
 На 3 місяці 1.50

Засилайте передплату на таку адресу:
 "Р О Б І Т Н И К"
 2335 W. 11th St. Cleveland, Ohio.

Перший і Одиний Український Лікар в Канаді
 Др. Іван Кость Паздрій

отворив канцелярію і медичну лабораторію під ч.:
 263 СЕЛКІРК ЕВНО. Ст. Діан 1506 ВІННІПЕГ, МАН.

ГОДИНИ УРАДОВ:
 від 2 — 5 по полудні і від 7 — 9 ввечерю, в четвер від 2 — 5 по пол.
 НА ЖАДАНЄ ДАЄ СЯ ПАЦІЕНТАМ ВЛАСНІ ЛІКИ, КОТРИ ПЕРЕ-ВИШАЮТЬ ЯКІСНО ВІНШИ.

В лікарській канцелярії знаходять ся електричні машини, а в лабора-торії поміщенє найдосконаліше средство в хірургічних дослідах — Х-лучі (або промінь Рентгена), машина, при помочі якої можна бачити внутрішні органи людини.

Всю корреспонденцію (залучаючи 3-чу марку на відповід) адресуйте так:

Dr. I. C. PAZDREY
 263 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

НОВА НОВІСТЬ!

ВЖЕ ВИЙШЛИ І ПРОДАЮТЬ СЯ КАЛЕНДАРИ НА РІК 1918.
 Календар "Новий Світ", гарно ілюстрований 30ц
 Історичний календар "Квів" 40ц
 Товариш Імігранта 40ц
 Приятець Жовіра 30ц
 Гумористичний "Друг" 30ц
 Гумористичний "Скра" 30ц
 Календар книшечковий 10ц

На складі маємо всілякі книж-ки, які тільки до вийшли. За-мовленя разом з грошіми шліть на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
 241 Craig St. West.
 Montreal, Canada.

НОВІСТЬ!

Вже вийшла з друку книжка СЕЛЯНСТВО І СОЦІАЛДЕМОКРАТІЯ Аррарі програми соціалістичних партій, написав Володимир Ленінський.

Кожий, хто інтересуєт ся знанєм мусить кончею мати сей підручник.

Ціна 40 цт.
 Великий опус для відділів і книга-рень.

Шліть замовленя на адрес:
 HOLOS PRAWDY
 207 East 10th St. New York, N. Y.

ТОВАРИШІ! ПОМАГАЙТЕ "РОБ. НАРОДОВИ!"

Бул і буле ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ Заложена 1905 р.
 П. Г. КИММЕЛЬ, краєвий нотар.

Виробляємо такі урядові контракти староріччя і тутешні. Виро-бляємо пошочки. Аскуруємо від огню. Продаємо шфарты до Європи і назва. Пересилаємо гроші до всіх частей світа. Купуємо, продаємо і міняємо лоти, домні і фарми. Колектуємо долги через суд.

СВІД ДО СВОГО!

Всю пересляку перепроваджуємо в українській мові. Адресуйте:
 J.G. KIMMEL & Co. 834 Main St. WINNIPEG, MAN

АДРЕСАР У.С.Д.П.
 Екзекутивний Комітет У.С.Д.П.
 Адреса:
 Executive Committee of the U. S. D. P.
 Box 3658
 Winnipeg, Man.

Західний Окружний Комітет
 N. Tkaczuk,
 Box 830
 Fernie, B. C.

Центр. Окружний Комітет
 F. Chomiak
 Box 3658 Sta. B. Winnipeg, Man.

Східний Окружний Комітет
 J. Demedluk
 Box 64,
 Hamilton, Ont.

АДРЕСИ СЕНР. ВІДДІЛІВ.
 АЛБЕРТА
 LETHBRIDGE, ALTA.
 M. Zowniak
 Box 23. Stafford Village, Alta.

BEULIE MINE, ALTA.
 M. Shydrowski

CANMORE, ALTA.
 P. Odynski

HILLOREST, ALTA.
 George M. Frolak Box 25.
 EDMONTON, ALTA.
 "Borotba" Box 482

MEDICINE HAT, ALTA.
 P. Prodan Box 472

BELLEVEUE, ALTA.
 Wilna Dumka
 N. Stefaneck Box 45

COLEMAN, ALTA.
 Society "Nadia"
 H. Sofroniuk, Box 158

VEGREVILLE, ALTA.
 Borotba за Woliu
 J. Boychuk

BOIAN, ALTA.
 "Swidomist" w Borziach
 Geo. P. Shewchuk

TABAR, ALTA.
 D. Palamaruk Box 374

REDCLIFF, ALTA.
 John Boychuk, Box 82

STRYJ, ALTA., W. Yaenko
 Wahstao, Alta., Maria Werenka
 Nordegg, Alberta, F.Hjibchuk, Bx 61

БРИТІШ КОЛОМБІЯ.
 FERNIE, B. C.
 Tow. "Wolis"
 W. Nestoruk Box 830.

MICHEL, B. C.
 F. Muchayuk, Box 82

VANCOUVER, B. C.
 "Borotba" Box 482.

САСКЕЧЕВАН.
 REGINA, SASK.
 "Zluka"
 J. Fedorowich, 1801 Quebec St.

MOOSE JAW, SASK.
 Tow. Zoria
 T. Hrycenluk, 410 Home St. W.

МАНІТОБА.
 WINNIPEG, MAN.
 D. Stechushyn 1092 Pritchard Ave

ELMWOOD, MAN.
 J. Korshynski

TRANSCONA, MAN.
 N. Sabunchak Box 208

ОНТЕРІО.
 BRANTFORD, ONT.
 P. Ozaruk 211 Market St.

SAULT STE. MARIE, ONT.
 Al. Gerylewych Box 282

ST CATHERINE, ONT.
 J. Sawchuk 16 Westchester Ave.

WELLAND, ONT.
 N. Oshawa, Ont.
 M. Morarash Box 58

SO. PORCUPINE, ONT.
 T. Sakaluk, Box 22

ОТТАВА, ONT.
 Society "Nowe Zytie"
 P. Haidechuk 268 Rochester St.

WELLAND, ONT.
 N. Charyk Box 908

TIMMINS, ONT.
 M. Maruschak, Box 114.

HAMILTON, ONT.
 W. Skoreyko Box 64

KITCHENER, ONT.
 J. Ruskowoloshyn, 143 Ahrens St.

FORT WILLIAM, ONT.
 J. Drebit, 612 McBain St.

НВБЕК.
 MONTREAL, QUE.
 Tow. Borba,
 D. Kurica 105 Richardson St.

SHAWANEGAN FALLS, QUE.
 Nykola Pyndus Box 908.

POLISH LOCAL S. D. P.
 "Liberty Temple"
 Salter & Pritchard, Winnipeg, Man.

8 June: wisn

РІК Х. Ч. 22.

КО

ЗМІНИЛИ НАЗВУ ПАРТІЇ
 БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРА-ТЄЛЬСТВО ЗАКЛУЧИЛО ЮЗ З ФІНЛЯДСЬКО ЧЕРВОНОЮ ГВАРДІЄ

Російська соц. дем. роб. змінла назву на Комуністичну Партію.

ПЕТРОГРАД, 11 марта. реєсенеє правительства і ськує в першим кроком до ізації справи оборони на фронті, після урядового сового оголошеня видано голує.

Панує переконане, що щевіцькому правительству їдет ся воявати проти чини і Японії.

Большевицький Конгрес ія "Соціал-демократич-грия назву "Комуні-Partia" так як він не ба-и жадної тотожности з но-ю партією, на чолі яко-тє Філіп Шейдеман.

Заклучили союз.

Большевицьке правите-підписало союзний дого-фінляндського червоною-ю, в протівженіє до-заклученої білоє гвард-Нмеччаню.

Про деталі про по-не Німців з мешканцями-тих ними територій, про-ть надходити. В Фінля-стваленє проти народу в-ку поліційну і військову-Газети зістали заборо-Робітничі організації з-розинали і сотні чареш-нічало страчено людий-стоні, де навіть й буржу-стала придушена Німців-Найбільші переслідує-ля доносєть стались в Р-З Смоленська надійш-несеня, що великі сили і-посувать ся з Гомеля в-дикова, який Росіяни в-вляють ся боронити.

Німці що сконцент-свої сили на орнєським-відступили.

ВСЕРОСІЙСЬКИЙ КО-РАД ВІДЛОЖЕНО

МОСКВА, 13 марта. сійський конгрес Рад, я-лотвердити мирову уго-мечниною, зістав відла-до четверга, 14-го марта-Сей конгрес має бут-каний на вівторок, 12 м-

ТРОЦЬКИЙ ГОЛОВОЮ НОВОГО РЕВОЛЮЦІЙНОГО КОМІТЕТУ.

ПЕТРОГРАД, 11 мар-приводу віділау коміса-Москви, організовано-град з сімох людий ст-ний воєний революцій-мітет з Львом Троцьким-видентом. Зорганізуєт-кож другий комітет з ч-членів, репрезентуючи-комісарів, з М. Зіновєви-лі.

Невтральні заступни-ли позістати в Петрогр-Наступаючи на Одес-стригали ся зловж ліній-ком-знаменка з рішучи-ром.

Австрія боїть ся повер-з Росії своїх плінні-Отримані тут донес-жуть, що Австрія віді-плінників, які поверну-ті, шоби забезпечити- (большевицької) проп-